

LAZDIJŲ MENO MOKYKLOS SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Lazdijų meno mokykloje tvarkos aprašo (toliau - tvarkos aprašas) paskirtis – padėti meno mokyklai užtikrinti sveiką, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugią aplinką, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms.

2. Tvarkos aprašas nustato patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Lazdijų meno mokykloje.

3. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl rekomendacijų mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl galimo smurto artimoje aplinkoje“ patvirtintu 2017 m. rugpjūčio 3 d, Nr. V-625.

4. Tvarkos aprašas grindžiamas šiais principais:

4.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

4.2. kiekvienas meno mokyklos atstovas, pedagogas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir nedelsdamas stabdyti;

4.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų, bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

5. Visi meno mokyklos bendruomenės nariai turi būti supažindinti su mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir privalo tai patvirtinti savo parašu.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

6.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. fizinės patyčios: mokinio/suaugusiojo užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, mušimas, spardymas, įspyrimas, kumštelėjimas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, spjaudymas, daiktų atėmimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);

6.1.3. socialinės patyčios: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad mokinys/ suaugusysis yra nepageidaujamas ar atstumiamas, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. elektroninės patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobilius telefonus (skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų

ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.).

6.2. **patyčias patiriantis vaikas** – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi;

6.3. **besityčiojantysis** – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų;

6.4. **patyčias patiriantis suaugęs** – mokyklos direktorius, pedagogas ar aplinkos darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai);

6.5. **patyčių stebėtojas** – mokinys, matantis ar žinantis apie patyčias;

6.6. **patyčių prevencija** – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (mokinių, mokyklos vadovo, mokytojų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių).

6.7. **patyčių intervencija** – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui, įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus);

6.8. **patyčių prevencijos ir intervencijos stebėsena** – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II. SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

7. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi mokyklos vadovas, mokytojai, o jos vykdyme dalyvauja visi meno mokyklos bendruomenės nariai.

8. Mokyklos vadovas yra atsakingas už meno mokyklos tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto mokyklos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą mokyklos bendruomenei ir vykdymą.

9. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja meno mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, kuris:

9.1. kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja mokyklos vadovą apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus mokykloje;

9.2. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA MOKYKLOJE

10. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas mokyklos darbuotojas reaguodamas:

10.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ir patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

10.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi, mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;

10.3. esant pagalbos mokinio sveikatai ir gyvybei reikalingumui, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

10.4. informuoja specialybės mokytoją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias.

11. Mokyklos vadovo, pedagogo ar kito darbuotojo reagavimo įtarus ir/ar pastebėjus elektronines patyčias ar gavus apie jas pranešimą veiksmai:

11.1. išsaugo vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imasi visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

11.2. įvertina grėsmę vaikui, jo sveikatai ir, esant poreikiui, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

11.3. surenka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

11.4. informuoja specialybės mokytoją apie įtariamą ir/ar įvykusį smurtą ir patyčias bei pateikia įrodymus (išsaugotą informaciją).

12. Mokytojas, gavęs informaciją apie įtariamą smurtą ir ir/ar įvykusias patyčias:

12.1. užpildo pranešimo apie smurtą ir patyčias formą (2 priedas);

12.2. organizuoja individualius pokalbius su smurto ir patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, kviečia juos dalyvauti pokalbiuose.

13. Mokytojas, nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniais patyčių atvejais, ar mokiniui pasityčiojus iš meno mokyklos darbuotojų, kreipiasi į mokyklos administraciją ar konkrečius mokyklos tvarkos apraše nurodytus asmenis ir perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį.

14. Mokyklos administracija (ar konkretūs mokyklos tvarkos apraše nurodyti asmenys) įvertinę turimą informaciją:

14.1. numato veiksmų planą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus);

14.2. atlieka kitus mokyklos tvarkos apraše numatytus veiksmus.

15. Meno mokyklos darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, turėtų informuoti mokyklos vadovą, kuris imasi tvarkos apraše ar kituose mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

16. Mokyklos vadovas, sužinojęs apie mokyklos darbuotojo patiriamą smurtą ir patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimasi, privalo nedelsiant imtis priemonių, numatytų mokyklos tvarkos apraše.

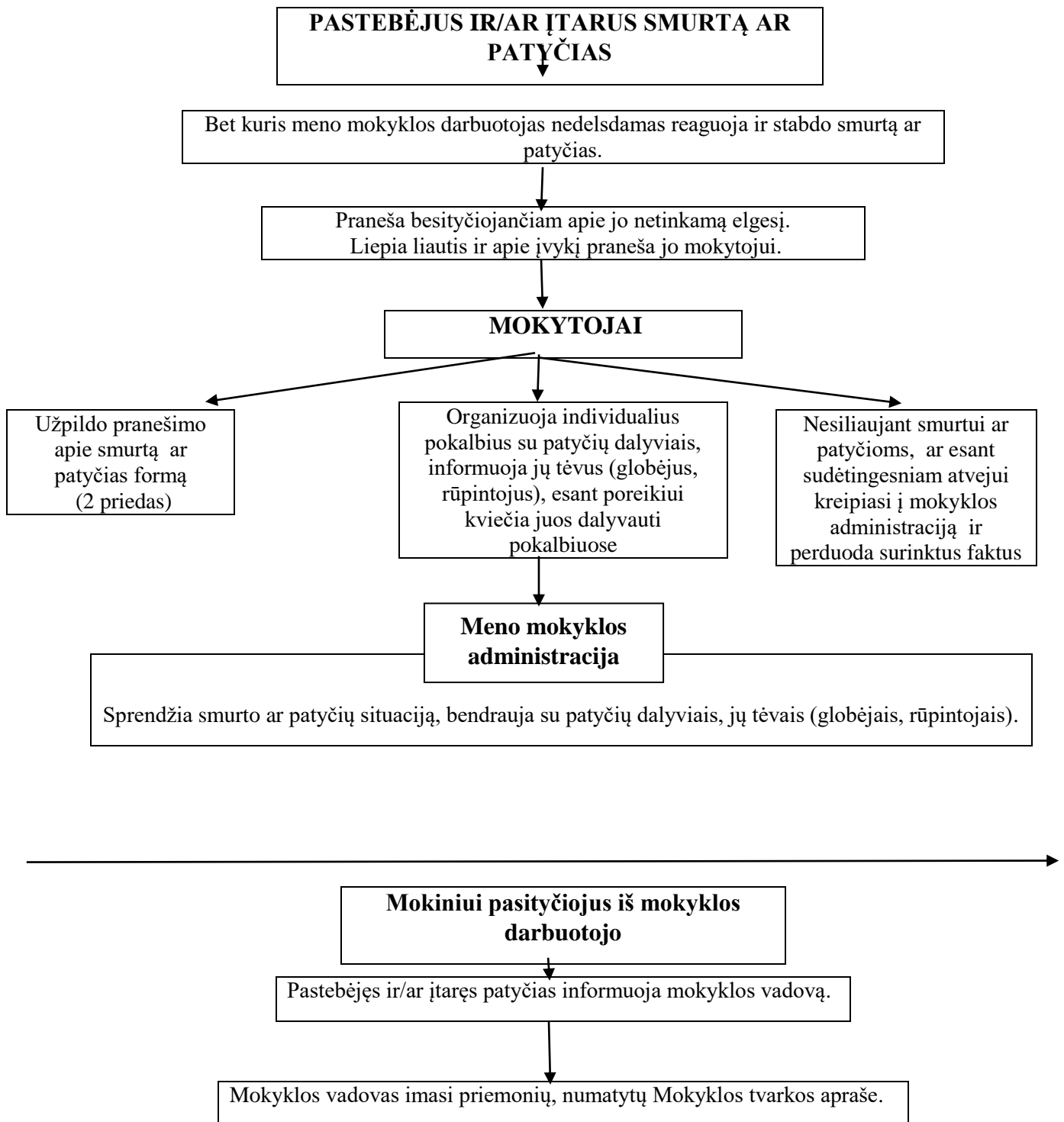
IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

PRITARTA

Mokyklos tarybos 2017 m. birželio 15 d.
posėdžio protokolas Nr. 2

**LAZDIJŲ MENO MOKYKLOS BENDRUOMENĖS
REAGAVIMO Į SMURTĄ IR PATYČIAS
PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO PLANAS**

LAZDIJŲ MENO MOKYKLOS PRANEŠIMO APIE PATYČIAS AR SMURTĄ FORMA

Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas: Lazdijų meno mokykla

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Žodinės: pravardžiavimas, grasinimas, ujjimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;	
☐ Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, mušimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, dusinimas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas, gandų skleidimas;	
☐ Elektroninės: patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
☐ Kiti pastebėjimai (rašyti) _____ .	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio/ asmens, <i>patyrusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio/-ų, asmens (-ų), <i>kuris (ie) tyčiojosi/smurtavo</i> , vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio/-ų, asmens (ų), <i>stebėjusio patyčias/smurtą</i> , vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie pirmuosius patyčių/smurto įvykius, atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus:

(Užpildžiusio asmens vardas, pavardė)

(Parašas)